

Peresznyei gyöngyszemek

Közösségi összefogással kidolgozott
natúrparki szemléletű élő értékek Peresznyén



Képviselő-testületi előterjesztés szakmai anyaga



Megbízó: Peresznye Község Önkormányzata



Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap



A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA



Készítette az Írott-kő Natúrparkért Egyesület
az UTIRO LEADER helyi akciócsoport VP6-19.2.1.-90-Ö.1-17 helyi felhívása keretében
2020

Javaslatunk a LEADER alapú, natúrparki szemléletű helyi értéktárba emeléshez

A javasolt peresznyei helyi értékeket (= peresznyei gyöngyszemek) 12 db kategóriába osztottuk. A kategóriákon belül javasolt helyi értékek egyenként sorszámozottak.

A leírás tartalmazza a helyi érték megnevezését, a kapcsolattartó személy nevét és elérhetőségét, a pontos helyszínt (hrs, koordináták, cím amennyiben ez értelmezhető az adott értéknél).

A leírás tartalmaz egy javaslatot és a javaslattevő szervezet/személy megnevezését.

A helyi értéktárban lévő értékek (=peresznyei gyöngyszemek) közül kiemelésre javasolt kategóriák:

1. Natúrparki Gyöngyszemek – a natúrparki értékek szempontjából kiemelkedő értékek
2. Vas Megyei Értéktárba javasolt értékek - Javasoljuk a kiemelt peresznyei helyi értékeket a Vas megyei értéktár felé jóváhagyásra előterjeszteni. (A Vas Megyei Értéktárba javasolni csak a helyi értéktárba való felvétel után lehet egy-egy helyi értéket.)

Tartalomjegyzék

Tartalomjegyzék.....	2
1. Peresznyei gyöngyszemek – természeti értékeink	5
Kastélypark	5
Nyugati Platán.....	5
Szőlő-hegy	6
Halastó	6
2. Peresznyei gyöngyszemek – kiemelkedő ünnepeink és szokások	7



Lepnja és renovica napja	7
Horvát családi nap.....	7
Tűzoltó bemutató nap	8
Idősek napja.....	8
Szüreti felvonulás	8
Adventi készülődés, adventi hétvégék	9
Régi népszokások	9
Húsvétkor skrebálás – kerepelés	9
Húsvétkor Krisztuskeresés.....	10
Húsvéti tojásgurítás	10
Betlehemezés	10
Mise a temető kápolnában.....	11
3. Peresznyei Gyöngyszemek - kiemelkedő személyek	11
Brigovich Lajos tanító és népművelő (1938-2015)	11
Dumovits István esperes plébános	12
Ficzko József (Joze Ficzkó)	13
Dr. Zádrovich Bernadett PhD	13
4. Peresznyei gyöngyszemek – művészetek és művészi kézművesség	14
Brigovich Lajos festményei	14
5. Peresznyei gyöngyszemek – épített értékeink (szakrális, lakó- és gazdasági épületek, régészet, szobrok, egyéb)	14
Szent Egyed templom	14
Széchenyi, más néven Esterházy-Trattmannsdorf-Weinsberg –Berchtold kastély	15
I. Kőkereszt	16
II. Eszterházy kőkereszt a temetőben	16
III. Kőkereszt	16
IV. Kőkereszt.....	17
Szent Antal szobor a gyermek Jézussal.....	17
Szenháromság szobor	17
Szűz Mária a gyermek Jézussal szobor	18



Szent Antal szobor – a szőlőhegy védője	18
Képoszlop - „PIJ”	18
Nepomuki Szent János szobor	19
I. és II. világháborúban elesettek emlékműve	19
Kőkehely a parkban.....	20
6. Peresznyei gyöngyszemek – tárgyak, a múlt kézbe vehető emlékei	20
Magyarországi Horvátok Keresztény Gyűjteménye	20
Helytörténeti emlékek.....	21
7. Peresznyei gyöngyszemek – a mesterségek és iparosság emlékei	21
Simon Mariska néni - horgolás	21
Kovácsok, bognárok	22
8. Peresznyei gyöngyszemek – Vendégcsalogató és vendégfogadó gyöngyszemek ..	22
Tégláskert Vendéglő (étterem, pizzeria, dohánybolt)	22
9. Peresznyei gyöngyszemek – Helyi termékek és a helyi gazdaság megtartói	23
Helyi termékek.....	23
Helyi mezőgazdálkodás	24
Ökológiai gazdálkodás	24
Kézműves szakmák, mesteremberek	25
Lakóhelyek, lakókörnyezet és környezettudatosság	25
Helyi szolgáltatások.....	26
10. Peresznyei gyöngyszemek – egészségmegőrzés és sport.....	26
Sportkomplexum.....	26
Egyéb sportfoglalkozások	27
11. Peresznyei gyöngyszemek – A peresznyei közösség megtartói.....	27
Művelődési Ház.....	27
„Zviranjak” (Forrás) Peresznyei-Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő Egyesület	27
Önkéntes Tűzoltó Egyesület.....	28
Peresznyei Szent Egyed Templom Énekkara	28
12. Testvér települési kapcsolat	29



1. Peresznyei gyöngyszemek – természeti értékeink

Kastélypark

Kialakítása 1900 elején a Berchtold család nevéhez fűződik, de néhány faegyed kora régebbi telepítésre utal. A *helyi védettséget* élvező, 6,7 ha. területű, egykori kastélykert-angolparkban a fenyőfélét 12 faj, a lombos fákat (hárs, juhar, kőris) és díszcserjéket 44 faj képviseli - mára már erdőszerűen besűrűsödve (törzskönyvi száma: 17/41/TT/85, védetté nyilvánítási száma: 1/85). Jelentősebb fák: kocsányos tölgy (törzsátmérő 1.10 m), lepényfa, szárnyasdió (törzsátmérő 2.50 m).

Helyszín: google maps koordináták: 47.421322, 16.656274

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Javasoljuk a fák helyi védettségű természeti értéként való nyilvántartásba vételét, valamint a park felújítását / megújítását.

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Nyugati Platán

Platanus Occidentalis; átmérője 3,30 m, körmérete 1036 cm, kora kb. 2-300 év - Magyarország egyik legnagyobb platánfája.

A 6,5 ha-os kastélyparkot ma a Hunyadi János utca két részre osztja. A kastély felé eső parkrész a 18. században, barokk stílusban készült díszkert, ahol ma is megtalálhatóak dísz kővázák, régebben pedig egy Flóra-szobor állt. Az utca túloldalán - egykor vadaskerttel rendelkező - angolpark található. A parkban mesterséges tó került kialakításra, benne „Rousseau szigetével”. A Hunyadi utcával párhuzamos mélyterületen lévő sekélyebb tó ma már csak időszakosan jelenik meg.

Helyszín: googlemaps koordináták: 47.421511, 16.653270

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152



Javaslat: A kastélyhoz vezető allét és az angolparkot copfstílusú kővázák, kőkehely díszíti, mely sürgős felújításra szorul.

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Szőlő-hegy

A Peresznye melletti régi Szőlő-hegy ma már nem éli fénykorát, bár ez a térség sosem volt kiemelkedő szőlőtermő terület. A régi időkre emlékeztet egy nagyon jó állapotú csőszház.

Helyszín: Szőlő-hegy

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Emlékhely kialakítása, történetét bemutató tábla kihelyezése.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Halastó

A kastéllyal szemben található az angolpark, melyhez egykor vadaskert is tartozott. A tájképi jellegű angolpark ma is látható jellegzetessége a mesterséges tó, a benne lévő kis szigettel, „Rousseau szigetével”.

A tó ma közkedvelt helye a helyi rendezvényeknek, nyáron pedig szívesen horgásznak rajta a falubeliek. Halállománya vegyes (keszeg, kárász, ponty, amur, harcsa).

Helyszín: google maps koordináták: 47.421304, 16.653512

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A tó környezetének rendbe tétele

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.



2. Peresznyei gyöngyszemek – kiemelkedő ünnepeink és szokások

Lepnja és renovica napja

Évek óta sokan ellátogatnak a falu összefogása eredményeként létrejött eseményre, mely hagyományteremtő szándékkal indított rendezvény. A *renovica* nem más, mint tormás zsemlemártás. Régi hagyományok szerint lakodalmak alkalmával készítették. Az elkészítése egyszerű: a tormát ráreszelik a beáztatott, kinyomkodott zsemlére, fűszerezik és levelessel felöntik. Ették többek között húsvétkor, búcsúkor, lakodalmokkor és karácsonykor is. A *lepnja* kelt tészta, amit a hagyomány szerint tökkel, spenóttal, kerékrépával töltöttek. Ezeknek az ételeknek és a hagyomány tiszteletére hozták létre a „Lepnja és renovica nap”-ot.

Időszak: augusztus- november között kerül megrendezésre

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A rendezvény rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Kiemelési javaslat: Vas megyei értéktárba való felvételre javasoljuk.

Natúrparki Gyöngyszemnek javasoljuk.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottató Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök,

Horvát családi nap

A jórészt horvát ajkú településen a nyári időszakban tartják a falu egyik közkedvelt rendezvényét, a horvát családi napot. Ezen a napon számos előadással, horvát nyelvű játékkal, mondókával, dallal, kézműves foglalkozásokkal, ugráló várral várják a kicsiket, nagyokat egyaránt. Ebéd körül a program a tábortűz körül zajlik, ahol a családok közös szalonnasütésen vehetnek részt, majd a délután szintén közös játékkal folytatódik.

Időszak: Május-november között kerül megrendezésre

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A rendezvény rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.



Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Tűzoltó bemutató nap

Évente a tűzoltók szakmai bemutatókat, előadásokat, versenyeket rendeznek, ahol a falusiak is aktív szemlélői, résztvevői a programoknak.

Időszak: Május-november között kerül megrendezésre

Kapcsolattartó: Orbán Gyula tűzoltóparancsnok, elnök; elérhetőség: +36302617380

Javaslat: A rendezvény rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Idősek napja

Minden évben a falusiak, idősek iránti tiszteletből adódóan megrendezésre kerül az idősek napja. Ezen az eseményen elsősorban köszöntőt mondanak, és kis műsorokkal kedveskednek a fiatalabb helybéliek.

Időszak: Október 1.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A rendezvény rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Szüreti felvonulás

A szüreti felvonulásra minden évben szeretettel várják a mókás, ötletes jelmezbe öltözött családokat, baráti társaságokat, egyesületeket. Feldíszített járművekkel, traktorokkal, lovakkal, gyalogosan vonulnak végig jókedvűen és vidáman a falu utcáin. A felvonulás



Európai Unió
Európai Mezőgazdasági
Vidékfejlesztési Alap



A VIDÉKI TÉRSÉGEKBE BERUHÁZÓ EURÓPA



végén általában a Művelődési Ház udvarára várnak mindenkit egy kis étellel-itallal és nem utolsó sorban hangulatos zenével.

Időszak: Szeptember

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A rendezvény rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Adventi készülődés, adventi hétvégék

Az adventi időszakban a falu több programmal is várja mind a lakosságot, mind az ide látogatókat. Gyakori a templomban megrendezésre kerülő zenés esemény a falu kórusának köszönhetően, de megrendezésre kerül az úgynevezett „Adventi családi délután” is. Ezen a rendezvényen különböző kézműves foglalkozásokat tartanak, játékos rajzversenyen vehetnek részt kicsik és nagyok egyaránt. A Szent Egyed templom helyszínén a nagyszabású Adventi hangversenynek is.

Időszak: December – Adventi hétvégék

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A rendezvény rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Régi népszokások

Húsvétkor skrebálás – kerepelés

Húsvét nagycsütörtök este a templomok harangjai, csengői, orgonái elhallgatnak, legközelebb a nagyszombati szertartáson hangzanak fel. A néphagyomány úgy tartja, a harangok Rómába mennek, hogy ott gyászolják Krisztust. Peresznyén a harangok helyett kereplőket szólaltatnak meg.

Időszak: Húsvét nagycsütörtök



Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A népszokás rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület. Bakos György elnök.

Húsvétkor Krisztuskeresés

A hívek Húsvét vasárnap közösen mennek jelképesen „megkeresni” Krisztust. Út közben minden kőkeresztnél imádkoznak egészen a település határáig („Ima stáció”).

Időszak: Húsvét vasárnap

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A népszokás rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Húsvéti tojásgurítás

Húsvét vasárnap a templom domboldalán húsvéti tojásokat gurítanak le. A régi népszokás szerint az győz, akinek leghosszabban gurul a tojása.

Időszak: Húsvét vasárnap

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A népszokás rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Betlehemezés

Karácsonykor a peresznyei gyerekek Betlehemet visznek családokhoz és eljátsszák a Jézus születéséről szóló bibliai történetet, majd átadják ajándékaikat, jókívánságaikat. Ezután a háziak megvendégelik őket.

Időszak: December – Adventi időszak



Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A népszokás rendszeres megtartása és népszerűsítése javasolt.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Mise a temető kápolnában

Peresznyén Alsó-szernek és Felső-szernek hagyományosan külön búcsúja volt. Alsószer Szent Egyed napján, a falubúcsúkor, Felsőszer pedig pár nappal később, a Mária naphoz kapcsolódóan tartotta búcsúját. A hallottak kiharangozása mellett ilyenkor misét tartottak a temetőkápolnában. Mára már megszűnt a hagyomány, csak a templom névadó napján tartanak búcsút.

Időszak: mára megszűnt

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A hagyomány újraindítása, rendszeres megtartása.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

3. Peresznyei Gyöngyszemek - kiemelkedő személyek

Brigovich Lajos tanító és népművelő (1938-2015)

Gradistyei horvát családban született Peresznyén. Küzdelmes gyermekkor és tanulmányok után Ólmodon, Peresznyén, végül Horvátzsidányban tanított horvát nyelvet és rajzot. A tanítás mellett képzőművészeti- és rajztanári diplomát is szerzett. Haláláig igen aktív közéleti tevékenységet folytatott, sokat tett a horvát kultúra, és a hagyományok ápolásáért. Előadásokat, műsorokat szervezett, színdarabokat tanított be, létrehozta a horvátzsidányi tamburazenekart. 1965 óta gyűjtötte a nyugat-magyarországi horvátok tárgyi emlékeit, melyekből múzeumi szobát rendezett be Ólmodon, Horvátzsidányban. Hobbyja a fotózás és a régi fényképezőgépek gyűjtése volt, melyekből több száz darab található a házában berendezett kiállításban. Művészi szinten rajzolt, festett. Képein a horvát embereket, a környező tájat örökítette meg sajátos látásmóddal. Alkotásaiból belföldön és külföldön is rendeztek kiállításokat, alkotásaiból „A hétköznapi dolgok varázslata-Čarolije



svakodnevnoga" c. kétnyelvű album mutat be válogatást. Tevékenységét Pável Ágoston Emlékplakettal és egyéb kitüntetésekkel ismerték el.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Díszpolgári cím

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Dumovits István esperes plébános

Peresznyei születésű, 1978-tól horvátzsidányi, horvát anyanyelvű plébános, családjában 1717-től ő a kilencedik pap (beleértve az apai és anyai ágat).

Negyven éve Ólmod, Und és Horvátzsidány lelkipásztora, és ő a papja a német nemzetiségi Kiszsidánynak is. Az egyházi szertartások és a szentmisék nemzetiségi nyelven zajlanak. Az 1960-as években megalapozott magángyűjteményből a közösségnek adományozott szülői házában jött létre 2010-ben, a Dunántúlon egyedülálló Magyarországi Horvátok Keresztény Közgyűjtemény. E mellett ő a Peruska Mária-emlékhely alapítója, őrzője. A kápolna körül a mesterségek, hivatások védőszentjeinek emlékparkja épült, ahol már 32 szobor áll. Június és július első vasárnapján tartanak itt tábori miséket, augusztus első vasárnapján pedig ifjúsági zarándoklatot. 1990-ben kezdeményezte a Horvát Katolikus Ifjúság Vallási és Kulturális Egyesülete létrejöttét, ennek azóta is elnöke. Kitüntetései: Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt, Horvát Köztársaság tiszti keresztje, Kisebbségekért díj, Honvédelemért Kitüntető cím, Hubertus kereszt (vadászoktól), Pável Ágoston díj.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Díszpolgári cím

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.



Ficzko József (Joze Ficzo; 1772 Boriche – 1843 Peresznye.)

Szlovén származású, horvátul, pontosabban gradistyei nyelven alkotó katolikus pap, író. Peresznye 19 plébánosa közül kiemelkedik tevékenysége: 1802-1843. között 40 esztendeig vezette a peresznyei plébániát. Munkáit, Győr és Szombathely egyházmegyéiben az itt élő nyugat-magyarországi horvátok számára írta. Nyelvezete, írásmodora, hatalmas közkedveltségnek örvendtek. Katekizmusa most is közkézen forog.

'Kratok pregléd sztaroga i nóvoga Testámenta' - Bibliai történelem. Sopron, 1824.

'Hizsa zlata' - több mint tíz kiadást megért, általánosan használt imakönyv, mely híressé tette

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Megemlékezés a munkásságáról.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Dr. Zádovich Bernadett PhD

A NYME Savaria Egyetemi Központ peresznyei születésű, volt docense tudományos könyvek, publikációk, tanulmányok szerzője, melyek magyar, horvát és orosz nyelven íródtak. Egyetemi tankönyvek, jegyzetek jelentek meg gondozásában a magyarországi gradistyei horvátokról, a Peresznyén élő gradistyei horvátok nyelvjárásáról, a magyarországi horvát sírfeliratokról. Továbbá több tudományos cikket jelentetett meg külföldi és magyar folyóiratokban, népszerűsítő cikkekben, nemzetközi konferenciák kiadványaiban. Nyomtatásban megjelent anyagainak száma közel ötven.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Megemlékezés a munkásságáról.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.



4. Peresznyei gyöngyszemek – művészetek és művészi kézművesség

Brigovich Lajos festményei

Tusrajzain, festményein a horvát embereket, falurészeket és a környező szép tájat örökítette meg sajátos látásmóddal. Alkotásaiból helyben, az ország sok településén, sőt Kismartonban és Zágrábban is rendeztek kiállítást. Festményeket adományozott Ólmod és Horvátzsídány mellett a Peresznyei Polgármesteri Hivatalnak is. A képek nyitvatartási időben láthatóak a Művelődési Ház több termében.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Peresznyei művészete ismerté tétele. Nyitott kapuk rendezvény szervezése.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

5. Peresznyei gyöngyszemek – épített értékeink (szakrális, lakó- és gazdasági épületek, régészet, szobrok, egyebek)

Szent Egyed templom

Középkori eredetű templom, első említése 1612-ből való. Egy 1646-os Canonica Visitatio szerint akkor „fallal körülvett és megerősített” volt. Körülötte helyezkedett el a falu régi temetője. Plébániája 1702-ben alakult, 1704-től anyakönyve van. Az idetelepülő horvátok kezdetektől egyházi autonómiát élveztek: maguk választhatták papjaikat, a templomban és az iskolában a horvát nyelvet használhattak. Mindvégig katolikusok maradtak. Ennek igazolása, hogy a településnek 1579 óta ismert 19 plébánosa, akiknek többsége föltehetően horvát származású volt. A templomot 1727-ben gr. Esterházy Dániel építtette át barokk stílusban, 1832-ben gróf Esterházy Ferenc egészítette ki kápolnával. A templomdomb oldalában, 1886-ban készített Szentháromság-szobor látható. A templom főoltára barokk stílusú. A templomot ma szobrokkal díszített park és a régi templom körüli temetőből fennmaradt sírkövek veszik körül.

Helyszín: 9734 Peresznye Dózsa György u. 22.



Kapcsolattartó: Peresznye Római Katolikus Temploma, elérhetőség: 94/365327

Javaslat: Az épület és környezetének védelme, rendben tartása.

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Széchenyi, más néven Esterházy-Tratuttmannsdorf-Weinsberg –

Berchtold kastély

1727-ben gr. Esterházy Dániel, korábban kuruc tábornok emeltette a falu végén álló barokk kastélyt. 1790 körül az Esterházy család copf stílusban átépíttette az épületet, mely a XIX. sz. második felében a Berchtold család tulajdonába került. 1882 körül a kastély egy részét eklektikus stílusban átalakították. Az út déli oldalára is átnyúló kastélykertet az 1900-as évek elején a Berchtold család alakíttatta át angolparkká. Itt található Magyarország egyik legnagyobb platánfája.

Későbbi tulajdonosai a Széchenyiek voltak. A peresznyei uradalmat 1866-ban gróf Trautmannsdorff-Weinsberg József vásárolta meg. Lánya, Jozefa házassága révén később az osztrák eredetű gróf Berchtold család lett Peresznye legnagyobb birtokosa 1872-től 1945-ig. A Berchtoldok historizáló stílusú átalakításai - a címeres kőtábla felirata szerint - 1894-ben történtek. Gróf Leopold von Berchtold (Berchtold Lipót) az Osztrák Magyar Monarchia külügyminisztere (1912-1915) az I. világháború után haláláig a kastélyban lakott (1942.11.21.), ami az államosításig a család tulajdona volt. Jelenleg szociális otthonként működik, 1984-től az acsádi Vas Megyei Időskorúak Szociális Intézete Nyugdíjasok Peresznyei Otthona.

Helyszín: 9734 Peresznye, Hunyadi János út. 85.

Koordináta: N 47° 25,267' E 16° 39,350'

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Kiemelési javaslat: **Natúrparki Gyöngyszem**

Javaslat: A kastélybelső felújítása időszerű lenne.



Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

I. Kőkereszt

A kőkereszt 2 hársfa és díszbokrok között helyezkedik el. Felirata nem kivehető. Eleinte a Brigovich család, ma Fersli Józsefné gondozza.

Helyszín: Vas és Győr-Sopron megye határánál, a Vas megye, ill. a Győr-Sopron megye tábla közelében

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A kőkereszt felújítása, környezetének rendbe tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

II. Eszterházy kőkereszt a temetőben

A keresztet Eszterházy Ferenc és a felirat szerint Jugnai Felicia élete párja állíttatta. Látható még az „AMDC” felirat is.

Helyszín: 9734 Peresznye temető

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A síremlék fenntartása, ismerteté tétele. Történetét bemutató tábla kihelyezése

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

III. Kőkereszt

Szintén ismert kőkereszt melyet régebben kovácsolt vaskerítés vett körbe. Az elmúlt időszakban Vlasits Jánosné, manapság már Fersli Józsefné és családja gondozza.

Helyszín: 9734 Peresznye Hunyadi János utca 42

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152



Javaslat: A síremlék fenntartása, ismerteté tétele. Történetét bemutató tábla kihelyezése.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

IV. Kőkereszt

A templom dombtetőn „Szürke kereszt”, elején magyar, hátoldalon nehezen olvasható latin felirat 1888-ból. A kereszt mögött két cédrus régebben bekerített helyen állt, négy sarkán márványkövel.

Helyszín: 9734 Peresznye Dózsa György u. 22.

Kapcsolattartó: Peresznye Római Katolikus Temploma, elérhetőség: 94/365327

Javaslat: A síremlék fenntartása, ismerteté tétele. Történetét bemutató tábla kihelyezése

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Szent Antal szobor a gyermek Jézussal

A plébániával szemben, a templomhoz felvezető járda jobb szélén, egy talapzaton áll egy szobor: Szent Antal a gyermek Jézussal. A szerzetesként ábrázolt szent jobb kezében lilium, bal karján tartja a gyermek Jézust. A mészktő szobor felületét 2014-ben fehérre festették, mögötte 3 cédrus áll.

Helyszín: 9734 Peresznye Dózsa György u. 23.

Kapcsolattartó: Peresznye Római Katolikus Temploma, elérhetőség: 94/365327

Javaslat: A szobor felújítása, környezetének rendbe tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Szentháromság szobor

A plébánia kapubejáratától jobbra, a kerítéshez közel, de azon kívül áll egy Szentháromság szobor. A korinthuszi oszlop szép oszlopfőjében végződik, tetején, felhőkön ül az Atya és Fiú, az alakok közötti kiterjesztett szárnyú galamb jelképezi a Szentleket. Az oszlop aljánál jobbra Mária, Jézus anyja, balra Mária Magdolna. A talpazaton nehezen olvasható felirat:



Készíttette özvegy FARKAS PÁLNÉ, született NIKEL MÁRIA 1886. Az alkotás 2014 óta helyi védettséget élvez.

Helyszín: 9734 Peresznye Dózsa György u. 23.

Kapcsolattartó: Peresznye Római Katolikus Temploma, elérhetőség: 94/365327

Javaslat: A szobor felújítása, környezetének rendbe tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Szűz Mária a gyermek Jézussal szobor

A plébánia délkeleti homlokzata és a kerítés közötti előkert közepén, egy talapzaton álló régi homokkő szobor Szűz Máriát ábrázolja a gyermek Jézussal. Mária fején korona van, kezeivel tartja gyermekét. Jézus alakjával keresztet formál. A szobrot 2014-ben fehérre festették.

Helyszín: 9734 Peresznye Dózsa György u. 23.

Kapcsolattartó: Peresznye Római Katolikus Temploma, elérhetőség: 94/365327

Javaslat: A szobor felújítása, környezetének rendbe tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Szent Antal szobor – a szőlőhegy védője

A szobor régi uradalmi területen, a jelenlegi peresznyei szőlősterületen áll. Az 1956-ban szétlőtt szobrot 1958-ban a Dumovits család állíttatta a szőlőhegyen végig vezető földút mellé.

Helyszín: 9734 Peresznye Szőlő-hegy

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A szobor felújítása, környezetének rendbe tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott-kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Képoszlop - „PIJ”

Négyszög alapú, cseréppel fedett kétfülkés oszlop, melynek mindkét oldalán felirat nélküli Krisztus-ábrázolások láthatóak. A falu határában található képoszlophoz a szóhagyomány



szerint húsvét hajnalán, de más határjáráskor is zarándokoltak a hívő peresznyeiek. A képoszlop régi helyéről áthelyezésre került, jelenleg a Radnóti utcában található.

Helyszín: 9734 Peresznye Radnóti utca

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A képoszlop felújítása, környezetének rendbe tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Nepomuki Szent János szobor

A barokk stílusú, XVIII. sz. végi, XIX. sz. elejei szobor a kastélyparkban, a Boldogasszony-pataktól 40 m-re, a Hunyadi utca és Kert utca kereszteződésében áll. Jelenlegi helye az uradalmi cselédház előkertje volt. 4 hársfa tövében, kis léckerítéssel védve a szobor volt az uradalmi terület védőszentje. A barokkos talapzat nyugati oldalán felirat lehetett, de már csak az alsó részen van kiolvashatatlan nyoma feliratnak. A szobron több sérülés, hiány tapasztalható.

Helyszín: 9734 Peresznye Kastélypark, Kert utca 1.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A szobor felújítása, környezetének rendbe tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írott kő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

I. és II. világháborúban elesettek emlékműve

A templomdombon álló Peresznye Szent Egyed templomhoz vezető út a templom északi oldalához ér. Itt található a világháborúk helyi áldozatainak emlékműve. Balra az I. világháborús, jobbra a II. világháborús táblák találhatók az elesett helyiek nevével, középen egy 1956-os elesett kőtáblája van. Ennek talapzatán egy vaskereszt áll korpusszal és Máriával. Az emlékművet 2018-ban felújították.

Helyszín: 9734 Peresznye Dózsa György u. 22.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A háborús hősök emlékeztelének megtartása.



Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Kőkehely a parkban

A kastélyhoz vezető kerti út elhalad a park kis tava mellett, majd a domboldalban álló, nagyméretű mitológiai jelekkel díszített vázához vezet.

Helyszín: google maps koordináták: 47.420938, 16.655561

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A kőkehely – felújítása után – ismertetése tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

6. Peresznyei gyöngyszemek – tárgyak, a múlt kézbe vehető emlékei

Magyarországi Horvátok Keresztény Gyűjteménye

Az 1976-ban épült lakóépületet és az 1958 óta folyamatosan gyűjtött egyházi könyv- és tárggyűjteményt Dumovits István plébános úr 2004-ben adományozta az Országos Horvát Önkormányzatnak. A gyűjtemény a magyarországi horvátság számára jelentős és fontos kultúrtörténeti emlékeket, kétezeröttszáz horvát nyelvű könyvet és 242 tárgyi emléket foglal magába. A tárlat néprajzi anyaga egyelőre szerény, főleg családi felajánlásokból áll. Külön érdekesség, hogy vannak itt a világháborúban hadifogságba került katonák által készített tárgyak is. A látogatók széleskörű tájékoztatása mellett, a gyűjtemény segítséget nyújt újabb kutatások, tanulmányok elvégzéséhez is. Különlegessége a grádistyei horvát nyelven megírt, 2014 decemberében megjelent Biblia, melyet prof. dr. Stefan Geosits 25 év alatt fordított le, és ezzel 2014-ben elnyerte a Grádistyei Horvátok Kulturális Díját. Jozse Ficzkó ugyancsak grádistyei horvát nyelvű, énekeket tartalmazó kéziratos könyve és nyomtatásban megjelent munkái is megtekinthetők.

Helyszín: 9734 Peresznye, Hunyadi János utca 19.

Kapcsolattartó: Dr. Handler András, elérhetőség: 30/215-5624



Javaslat: A gyűjtemény látogathatóságának biztosítása, és a Dumovits ház védelme, rendben tartása.

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Helytörténeti emlékek

A községben szinte minden lakosnak vannak régi fényképei, írásos és tárgyi emlékei az elmúlt évszázadokból. Ezek ma már kincset érnek, mivel a helyiek történelméről mesél, s ez által nyerünk betekintést a múlt mindennapjaiba.

Helyszín: 9739 Peresznye

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Peresznye tárgyi értékeinek összegyűjtése, ismertté tétele.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

7. Peresznyei gyöngyszemek – a mesterségek és iparosság emlékei

Simon Mariska néni - horgolás

A kézi kötés vagy horgolás a kötőgép feltalálása előtt ipari tevékenységnek számított, ma már inkább csak hobbi- vagy művészeti tevékenység. A faluban a legismertebb horgolásból adódó munkákat és folyamatot Mariska nénitől tanulhatjuk el.

Helyszín: 9739 Peresznye

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A helytörténeti emlékek mellett a mesterségeknek szólóemlékhely kialakítása, a kézműves tevékenység bemutatása, tanítása.



Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Kovácsok, bognárok

A kézi kovácsoláskor a munkadarabot a kovácsok *kovácsüllőn* vagy *kovácssatuban*, általában kézi *kalapáccsal* vagy egyéb segédeszközök igénybevételével alakították. Az alakítás célja egyrészt kialakítani a munkadarab megkívánt alakját, másrészt javítani a kiinduló anyag mechanikai tulajdonságait. A kovácsolás a legrégebbi képlékeny, alakító művelet, már a bronzkorból is maradtak fenn erre utaló leletek. Évszázadokon át így állították elő a kéziszerszámokat, a háztartási és a gazdasági eszközöket a szegtől kezdve a kapáig, a fegyvereket és a páncélokat, használati és dísz tárgyakat. A bognár (más néven kerékgyártó, szekérgyártó, vagy kerekés) kerekek készítésével foglalkozó kisipari kézműves. A szekerekkel kapcsolatos korabeli szakkifejezések alapján feltehető, hogy a honfoglalás idején már voltak magyar szekérgyártók. A kerékgyártó név és mesterség valószínűleg a küllős kerékkészítés kezdetein a specializálódásához kapcsolható. Mindkét mesterség régebben fellelhető volt a faluban, azonban mára nincs, aki folytassa a tevékenységet.

Helyszín: 9739 Peresznye

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A helyi mesterségeknek emlékhely kialakítása.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

8. Peresznyei gyöngyszemek – Vendégcsalogató és vendégfogadó gyöngyszemek

Tégláskert Vendéglő (étterem, pizzéria, dohánybolt)

A Tégláskert Vendéglő Kőszegtől mindössze 9, Bükfürdőtől 18 km-re, a 87-es út mentén található Peresznyén. A vendéglő a magyar konyha jellegzetes ételeit kínálja. Igényesen kialakított fedett kerthelyiséggel, a gyermekek részére játszótérrel rendelkezik.



Helyszín: 9734 Peresznye Zrínyi Miklós u. 2

Tulajdonos: Szinger Gábor, elérhetőség: +3694365666

Javaslat: Peresznye vendégfogadó helyének ismertebbé tétele

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

9. Peresznyei gyöngyszemek – Helyi termékek és a helyi gazdaság megtartói

Helyi termékek

A helyi terméket, élelmiszert és alapanyagot vagy részterméket előállító gyártók és feldolgozók a vidékre jellemző termények és erőforrások helyben történő feldolgozásával megerősítik településük, és az egész natúrpark térség helyi gazdasági bázisát. Ez jelentős hozzáadott értéket jelent a térségbe látogató vendégeknek, és turistáknak. A térségen kívüli értékesítés esetén, mintegy járulékosan, jó hírért viszik a településnek és magának a natúrparknak is.

Helyszín: Peresznye község közigazgatási területe

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Natúrparki népszerűsítése a helyi kezdeményezéseknek (pl. natúrparki rendezvények).

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.



Helyi mezőgazdálkodás

Magyarországon a falvak, nemritkán egységes birtokként, vagy birtokközösségként a táj és a természet fenntartóiként szolgáltak évszázadokig, és szolgálnak ma is. Minden olyan vállalkozás, egyéni-, családi- és közösségi kezdeményezés, amely a hagyományos paraszti gazdálkodás gyakorlatának a kornak megfelelő, környezettudatos megújítását szolgálja, az közvetlenül és közvetetten is szolgálja a település természeti és közösségi helyi értékeinek a megújítását és tartós fenntartását.

Helyszín: Peresznye község közigazgatási területe

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: A helyi mezőgazdálkodások fejlesztéseinek támogatását javasoljuk

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Ökológiai gazdálkodás

A natúrparki települések és az egész natúrpark környezeti értéke szempontjából különös jelentősége van az ökoporták, és a falusi önfenntartó, környezettudatos kisgazdasági kezdeményezéseknek, amelyet sokszor más munka mellett tartanak fenn családok, vagy gazdálkodó közösségek.

Helyszín: Peresznye község közigazgatási területe

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Natúrparki népszerűsítése a helyi kezdeményezéseknek. (Pl. natúrparki ismertető tartása, megjelenés a natúrpark honlapján stb.)

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktő Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.



Kézműves szakmák, mesteremberek

A Natúrparki településeken a helyi termék előállító kézművesek, művészek és művészi kézművesek, akik egyszerre szolgálják a település kultúrtörténeti és gazdaságtörténeti értékeinek a megújítását – a natúrparki települések valódi gyöngyszemei. A településen egykor jellemző mesterségek utódai ma is kincset érnek, így a kovácsok helyébe lépő lakatosok, gépjármű-, gép- és szerszámszerelők, a hagyományos mesterségek tovább vivői és az azokat a mai formában képviselők mind életet és gazdasági erőt adnak a településnek.

Helyszín: Peresznye község közigazgatási területe

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Natúrparki népszerűsítése a helyi kezdeményezéseknek (pl. natúrparki rendezvények).

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

Lakóhelyek, lakókörnyezet és környezettudatosság

A natúrparki településeken nagyon fontos szolgáltatást végeznek az építő, és az építéshez kötődő vállalkozások, a kőművesek, az ácsok és tetőfedők, a villany- gáz-, víz- és fűtés szerelők, a modern megújuló energiákkal foglalkozó vállalkozások, a kertészeti-, kertépítő- és tájépítő vállalkozások és szolgáltatók.

Helyszín: Peresznye község közigazgatási területe

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Natúrparki népszerűsítése a helyi kezdeményezéseknek (pl. natúrparki rendezvények).

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.



Helyi szolgáltatások

A már elérhető vagy megkezdeni kívánt helyi szolgáltatások erősen javítják a település életminőségét, kedvezően hatnak a település lakosságmegtartó erejére, és gazdasági szövetére. A lakossági és személyi szolgáltatások széles köre (fodrászat, bolt, természetgyógyász stb.) mellett, a gazdasági és pénzügyi szolgáltatások megkezdésével illetve megerősítésével is javítható a település jövőpotenciálja. A rugalmas-, a részidős- és a távmunka lehetőségeinek terjedésével kedvezőbb helyzetbe kerülhetnek településeink, hogy fiatalabb generációk, és fiatal családok is otthonul válasszák a natúrparki településeket. Ez hosszútávon kedvezően hat a település fennmaradására, és hagyományos közösségi értékeinek megerősítésére.

Helyszín: Peresznye község közigazgatási területe

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Natúrparki vállalkozói kisokos létrehozása elektronikus formában.

Javaslattevő: Peresznye Község Önkormányzata, Orbán Gyula polgármester, Írottktó Natúrparkért Egyesület, Bakos György elnök.

10. Pereszneyi gyöngyszemek – egészségmegőrzés és sport

Sportkomplexum

2014-ben átadásra került a kastélyparkban egy sportkomplexum fitneszeszközökkel, játszótérrel, sportpályával (futball, kosárlabda).

Helyszín: google maps koordináták: 47.421322, 16.656274

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: a sportkomplexum folyamatos karbantartása, fejlesztése.

Javaslattevő: Írottktó Natúrparkért Egyesület Bakos György elnök, Peresznye Község Önkormányzata Orbán Gyula polgármester



Egyéb sportfoglalkozások

A településen több szabadtéri sportolási lehetőség van. A Művelődési Házban bevezető módon karate-tanfolyamot szerveznek, a nőknek úgynevezett 'asszonytorna' mozgásformát kínálnak.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

11. Peresznyei gyöngyszemek – A peresznyei közösség megtartói

Művelődési Ház

Az 1960-as években épült, majd 2011-ben teljesen megújított művelődési ház nagyteremmel, könyvtárral, informatikai eszközökkel ellátott információs ponttal, irodákkal, kiállítóhellyel rendelkezik. A civil szervezetek is helyet kaptak itt, e mellett a helyiek részére rendezvényeket, kézműves-és sportfoglalkozásokat tartanak. A rendszeres nyitva tartás, az aktív közösségi oldal gondozása pozitívan hatnak a település közösségi életére. Az épületben alakították ki az orvosi rendelőt és itt kapott helyet a falugazdász is.

Székhely: 9734 Peresznye Hunyadi János utca 2.

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

„Zviranjak” (Forrás) Peresznyei-Horvát Hagyományőrző és Faluszépítő

Egyesület

Az 1995-ben alapított egyesület vállalta a helyi horvátság anyanyelvének, kultúrájának megőrzését, az identitástudat erősítését, érdekeinek képviseletét. A jelenleg 63 tagot számláló egyesület tevékenysége hagyományőrző, rendezvényeken énekkarral felnőtt- és gyermek tánccsoporttal, valamint tamburica zenekarral jelenik meg. Szervező és felvilágosító tevékenységével ösztönzi a falu lakosságát a községet érintő társadalmi, gazdasági, valamint kulturális feladatokban való aktív részvételre. Céljainak megvalósításának érdekében együttműködik az országos kisebbségi önkormányzat szerveivel, más egyesületekkel, valamint azokkal a helyi szervezetekkel, intézményekkel és



személyekkel, akik támogatják az egyesület céljait. Kapcsolatot tart fenn a környező országok horvát nyelvű lakosaival. Meghívás alapján részt vesznek egymás rendezvényein. Manapság tagsága fogyatkozó tendenciát mutat.

Kapcsolattartó: Nickl Pál elnök, elérhetőség: +36306003523

Kórusvezető: Kelemen Gáborné, elérhetőség: 94/365-331

Kórus zenei vezető: Orbán Balázs (kántor), elérhetőség: +36305789785

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Javaslattevő: Írottktő Natúrparkért Egyesület Bakos György elnök, Peresznye Község Önkormányzata Orbán Gyula polgármester

Önkéntes Tűzoltó Egyesület

Az 1887-ben alakult egyesület alapfeladata a káresetek, tüzesetek megelőzése, valamint azok gyors és szakszerű elhárítása. A falu életében, segítségnyújtásban aktívan részt vesz. A 45 főnyi tűzoltóegyesület tűzoltóautóval rendelkezik, de tűzoltószertáruk felújításra szorul. A helyi programokban aktívan részt vesznek, évente szerveznek szakmai bemutatókat, tűzoltóversenyeket.

Székhely: 9734 Peresznye, Hunyadi János utca 38.

Kapcsolattartó: elnök - tűzoltóparancsnok: Orbán Gyula, elérhetőség: +36302617380

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Peresznyei Szent Egyed Templom Énekkara

A kórus 2002. Virágvasárnapján alakult és jelenleg 11 fővel aktív egyházzenei részese Peresznye életének. Rendszeres résztvevői a templomi előadásoknak, liturgikus rendezvényeknek. A kezdeti passióéneklés és gitáros misék mára komoly egyházzenei koncertekké fejlődtek. Szívesen és 2017 óta rendszeresen részt vesznek miséken, keresztelekőn, esküvőkön is.

Székhely: 9734 Peresznye Dózsa György 22.



Kórusvezető: Galavits Erzsébet, elérhetőség: +36305972259

Kiemelési javaslat: Natúrparki Gyöngyszem

Javaslattevő: Írottktő Natúrparkért Egyesület Bakos György elnök, Peresznye Község Önkormányzata Orbán Gyula polgármester

Akiket még érdemes megemlítenünk, mint a peresznyei közösség megtartói:

- Peresznye Község Önkormányzata
- Fucinné Dorner Anikó, jegyző
- Horvát Kisebbségi Önkormányzat, elnök: Nickl Pál
- Molnár Ferencné, önkéntes
- Kelemen Gáborné, énekkari vezető
- Dr. Zádovich Bernadett

12. Testvér települési kapcsolat

A horvátországi, ausztriai horvátokkal nagyon szoros kapcsolatot ápolnak a helybéliek. „Farankó”-val (Frankenau, azaz az ausztriai Frankó, vagyis Répcesarud) több családban van évtizedes rokonság, közös emlékek, temetőben azonos rokonság - sírok.

Helyszín: Peresznye község közigazgatási területe

Kapcsolattartó: Peresznye Község Önkormányzata, elérhetőség: 94/656-152

Javaslat: Testvértelepülési kapcsolatfelvétel, közös programok szervezése.

Javaslattevő: Írottktő Natúrparkért Egyesület Bakos György elnök, Peresznye Község Önkormányzata Orbán Gyula polgármester

Az anyag szövegét összeállította Somogyi Györgyné és Honvéd Veronika – Írottktő Natúrparkért Egyesület

